

Черкаська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №28 ім. Т.Г.Шевченка
Черкаської міської ради Черкаської області

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ №50 від 25.02.2019 року
Директор школи Т.А. Скорик

Інструкція №1-Б

з безпеки життєдіяльності під час проведення занять в кабінеті (лабораторії) біології

І. Загальні положення

- 1.1. Інструкція розроблена на основі «Правил безпеки під час проведення навчання з біології в загальноосвітніх навчальних закладах», затверджених Наказом МОН №1085 від 15.11.10 року.
- 1.2. Інструкція поширюється на учасників освітнього процесу при проведенні практичних занять з біології і є обов'язковою для виконання.
- 1.4. Під час навчання з біології використовуються технічні засоби навчання та обладнання відповідно до чинного базового переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для навчальних кабінетів навчальних закладів (з природничо-математичних і технологічних дисциплін), що визначається Міністерством освіти і науки.
- 1.5. Під час проведення навчання з біології учні повинні дотримуватися правил безпеки та особистої гігієни, тримати в чистоті робоче місце в кабінеті (лабораторії) біології.
- 1.6. Відповідно до «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 18.04.2006 №304 під час проведення навчання з біології в кабінеті біології, під час проведення усіх видів практичних робіт з біології та перед початком екскурсій у природу учитель біології проводить з учнями інструктаж з безпеки життєдіяльності.
- 1.7. В кабінеті біології слід проводити заняття тільки з цього предмета. Використовувати приміщення для іншої мети (проведення уроків з інших предметів, гуртків іншого напрямку тощо) не дозволяється.
- 1.8. Приміщення кабінету біології повинні відповідати будівельним та санітарним нормам.
- 1.9. Розміщення меблів і обладнання в кабінеті має забезпечувати зручність і безпеку роботи.
- 1.10. Кімнатні рослини в кабінеті дозволяється розмішувати на спеціальних підставках. Утримання рослин на вікнах кабінету не дозволяється. У кабінеті біології не повинно бути рослин, що містять отруйні речовини (олеандр, молочай). У кабінеті біології забороняється використання інсектицидів для боротьби з комахами-шкідниками кімнатних рослин. Допускається обробка рослин мильним розчином, тютюновим настоем, 5% розчином сечовини.
- 1.11. Категорично забороняється зберігати в кабінеті (лабораторії) біології, інсектициди і гербіциди, інші отруйні, токсичні сполуки.
- 1.12. Скляний посуд, колючі і ріжучі інструменти повинні зберігатися в замкнених шафах із глухими дверними стулками без скла. Для надання першої допомоги при травмах у кабінеті(лабораторії) біології необхідно мати аптечку.
- 1.13. При використанні технічних засобів навчання приймаються запобіжні заходи, встановлені в загальному порядку для всіх навчальних предметів. Вихід з кабінету повинний вести безпосередньо на коридор.. Біля дверей кабінету не повинно бути предметів, що затрудняють вільний вихід із приміщення. При демонстрації фільмів забороняється поєднувати класи, ставити стільці і стояти в

проходах, замикати двері кабінету біології. Перебування учнів у приміщенні кабінету дозволяється тільки в присутності вчителя.

1.12. Учасники освітнього процесу повинні вміти надати першу допомогу потерпілому, повідомити директора школи про кожний нещасний випадок.

1.13. Усі хімічні реактиви необхідно зберігати в лаборантській у замкненій глухій (із суцільними дверцятами без скла) шафі.

1.14. Вогнєнебезпечні речовини (етиловий спирт, бензин) повинні мати на етикетці напис "вогнєнебезпечно", зроблену червоним кольором. Перманганат калію не можна зберігати в безпосередній близькості з крохмалем, вугіллям, що у присутності окислювача легко запаюються.

1.15. Улаштування електромережі в кабінеті біології повинно відповідати вимогам Правил будови електроустановок та інших нормативно-правових актів з охорони праці.

1.16.. Приміщення кабінету біології та лаборантської повинні відповідати вимогам норм та правил пожежної безпеки.

1.17. Приміщення кабінету біології повинно забезпечуватися первинними засобами пожежогасіння згідно з нормами належності.

1.18. Приміщення кабінету біології необхідно забезпечити планом-схемою евакуації на випадок пожежі та інструкцією щодо заходів пожежної безпеки.

1.19. У приміщеннях лабораторій не дозволяється залишати без нагляду робоче місце, запалені пальники та інші нагрівальні прилади, зберігати будь-які речовини, пожежонебезпечні властивості яких не досліджені, виливати відпрацьовані легкозаймисті та горючі рідини в каналізацію

II. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Уважно вислухати інструктаж учителя щодо безпечного проведення лабораторного дослідження, практичної роботи і особливостей їх проведення, запис про проведення інструктажу здійснюється в журналі обліку навчальних занять у рядку про тему уроку «Проведено інструктаж з безпеки життєдіяльності (БЖД)»;

2.2. Учні повинні:

- ознайомитися і чітко уявити порядок і правила безпечного проведення лабораторного дослідження, практичної роботи;
- звільнити робоче місце від предметів, що непотрібні для виконання визначеної роботи;
- перевірити наявність і надійність, приладів та інших предметів, необхідних для виконання завдання;
- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена завданням уроку (заняття) або доручена вчителем.

2.3. Починати виконувати завдання тільки з дозволу вчителя.

III. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1.1. При використанні скляного посуду (пробірки, , предметні та покривні скельця та ін.) необхідно звернути увагу на вимоги безпеки: поводитися з ними обережно, не натискати сильно пальцями на тендітні стінки пробірок, акуратно і легко брати предметні скельця за краї, щоб уникнути поранення пальців . Якщо скляний посуд розбився, не збирайте уламки руками, а змійте щіткою в призначений для цього совок.

3.1.2. При роботі з мікропрепаратами треба бути обережним, покривне і предметне скло можна легко роздавити об'єктивом великого збільшення. Обережно беріть покривне скло великими і вказівними пальцями правої руки за краї, розташуйте його паралельно предметному склу, що ви тримаєте в лівій руці, у безпосередній близькості до нього, а потім під кутом 45⁰ випустіть скельце з пальців, щоб воно вільно лягло на препарат.

3.1.3. Необхідно бути обережними при використанні інструментів, що ріжуть і колють (препарувальні голки, ножиці тощо): передавати їх тупим кінцем вперед, тримати тільки за ручки (кільця), не направляти колючі частини на себе чи на товаришів.

3.1.4. Порошкоподібні хімічні реактиви необхідно акуратно набирати тільки спеціальним шпателем (хімічні реактиви, добрива тощо). Пам'ятати, що майже всі ці речовини отруйні.

3.1.5. Не допускайте потрапляння хімічних реактивів на шкіру і одяг. У випадку потрапляння терміново необхідно промити уражене місце проточною водою.

3.1.6. Для боротьби з комахами-шкідниками кімнатних рослин проводьте обробку рослин мильним розчином або мильною піною, тютюновим настоєм, 5% розчином сечовини.

3.1.11. Строго дотримуйтесь правил роботи зі спиртівкою: не витягайте пальник з гнотом після запалювання спиртівки, гасіть полум'я, прикриваючи його спеціальним ковпачком. Забороняється запалювати одну спиртівку від іншої.

3.1.12. Під час роботи бережіть від загорання одяг і волосся, учнівські приладдя, дидактичні матеріали.

3.1.13. У демонстраційних дослідах учителю дозволяється використовувати електронагрівальні прилади тільки з закритою спіраллю розжарювання.

IV. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Усі рідини, що залишаються після проведення лабораторних занять і демонстраційних експериментів з використанням хімічних речовин, зливайте не у водопровідну раковину, а у скляні чашки чи склянки, виставлені для цієї мети.

4.2. Після закінчення роботи спиртівки в неробочому стані необхідно зберігати в металевих шухлядах, а мікроскопи - в спеціальних футлярах.

4.3. Після закінчення лабораторної чи практичної роботи, експерименту обов'язково ретельно вимийте руки з милом.

V. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Під час проведення практичних занять не допускайте заливання полум'я спиртівки киплячою рідиною. А якщо це відбулося, відразу ж накрийте спиртівку ковпачком

5.2. У випадку, коли травми чи опіки сталися, потрібно повідомити учителя, негайно звернутися до медпрацівника для надання допомоги потерпілому. Для надання першої долікарської допомоги потерпілому при травмах у кабінеті біології має знаходитись аптечка.

5.3. У випадку виникнення пожеженобезпечної ситуації (пожежі) у кабінеті біології учням необхідно терміново, організовано, без створення паніки звільнити кабінет під керівництвом вчителя. У разі потреби повинні використовуватися первинні засоби пожежогасіння: відро з піском, совок, вогнегасники.

5.1.4. У випадку пошкодження електрообладнання та проводів (іскріння, коротке замикання, понаднормовий нагрів ізоляції проводів) вимкніть електромережу до приведення її в безпечний стан.

5.2. У разі виникнення пожежі і загорання необхідно:

- вивести учнів з приміщення;
- повідомити пожежну охорону, керівництво школи;
- зачинити вікна і двері, щоб вогонь не поширювався в сусіднє приміщення;
- вимкнути електромережу;
- приступити до ліквідації осередку вогню, використовуючи первинні засоби пожежогасіння.

Розробив:

Учитель біології

Л.М.Безверха

Погоджено:

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

О.В.Кобильник

Фахівець з охорони праці

Ю.І.Куклева